

Kannanotto
Julkaisuvapaa 30.5.2012

Laki oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädettävä!

Valtion nuorisosiain neuvottelukunta Nuora vaatii, että oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädettävä oma lakinsa mahdollisimman pian.

"Kuten esimerkiksi oikeuskanslerin oppilashuoltoa koskevasta selvityspyynnöstä käy ilmi, ei oppilas- ja opiskelijahuollon palveluita pystytä takaamaan nuorille nykyisellä lainsäädännöllä. On kysymys nuorten hyvinvoinnin turvaamisesta, joka ei saa olla kuntien prioriteettilistan häntäpäässä. Tällä hetkellä oppilashuollon palveluiden saatavuus on aivan liikaa sidoksissa nuoren asuinkunnan halukkuuteen tuottaa palveluita, mikä sotii perustuslain yhdenvertaisuuden periaatteita vastaan", Nuoran puheenjohtaja Antti Lindtman kritisoi.

Oppilashuollon toteuttamista säädellään tällä hetkellä perusopetuslaissa, kansanterveyslaissa ja lastensuojelulaissa, mutta säädösten hajanaisuuden ja löyhän velvoittavuuden vuoksi oppilashuollon palveluiden toteutumisessa on runsaasti ongelmia. Esimerkiksi Kouluterveyskyselyn mukaan miltei puolet lukiolaisista ja peruskoulun 8. ja 9. luokan oppilaista kokee koulupsykologin vastaanotolle pääsyn vaikeaksi, ja miltei yhtä vaikeaa on päästä tapaamaan koululääkärinä. Oppilashuolto on tehokas tapa puuttua nuorten syrjäytymiseen ja terveyserojen kasvuun, sillä oppilashuollon yhdenvertaisilla palveluilla on mahdollista saavuttaa kaikki nuoret ja puuttua ennakoivasti havaittuihin ongelmiin jo peruskouluasteella ennen ongelmien kärjistymistä.

Edellinen hallitus päätti jättää oppilashuoltolain uudistuksen pöydälle säästösyistä, eikä Kataisen hallitus linjannut oppilashuoltolain säätämistä hallitusohjelmassaan lainkaan.

"Oppilashuollosta säästäminen on vastuutonta säästämistä, jolla säästetyt kulut siirretään korkoineen maksettavaksi seuraavilla sukupolvilla. Esimerkiksi Tarja Paakkosen maaliskuussa tarkastettu väitöskirjatutkimus kertoo karua kieltä siitä, kuinka kouluterveydenhuollossa 1990-luvun lamassa säästäneitä kuntia odotti kymmenen vuotta myöhemmin iso lasku lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon palveluissa", Lindtman huomauttaa.

Oppilashuoltolakiin on kirjattava kaikki oppilas- ja opiskelijahuoltoa koskeva lainsäädäntö sekä määrättävä palveluiden minimitasosta. Pelkkä palvelutason määrittäminen ei kuitenkaan riitä, vaan lain toteuttamiseen ja sen toteuttamisen valvontaan on myös osoitettava riittävät resurssit. On myös huomattava, että oppilashuollon toimenpiteet tulee organisoida monitoimijaisessa yhteistyössä esimerkiksi koulun, terveydenhuollon, sosiaali- ja nuorisotoimen yhteistyönä.

"Yhtenä hallituksen kärkitavoitteena on nuorten yhteiskuntatakuun toteuttaminen, joka ei kuitenkaan voi onnistua, mikäli ei vihdoin ymmärretä nuoren olevan kokonaisuus, joka tarvitsee kokonaisvaltaisia palveluita. Nuorten palvelujärjestelmä on aivan liian hajanainen, joten oppilashuoltolain säätäminen olisi myös oiva mahdollisuus muokata palvelujärjestelmää vastaamaan paremmin nuorten moninaisiin ja kompleksisiin tarpeisiin", Lindtman toteaa.

Lisätietoja:

Jenni Similä
suunnittelija
jenni.simila@minedu.fi
040 176 8090